

Yetenekleri mesleğini belirliyor

Çocuklar küçük yaştan itibaren merak eder, sorgular, araştırır, keşfeder. Çocuğunu iyi gözlemleyen, onun davranışlarını, isteklerini, ihtiyaçlarını okuyabilen ve yeteneklerini fark edebilen ebeveynler gelişiminde ona önemli katkılar sağlar.

Psikolojide tüm yaşlar, gelişim ve değişim için önemli olmakla birlikte, özellikle ilk yıllara ilgi daha yoğundur. Gelişimin çok hızlı gerçekleştiği okul öncesi dönemde aileler çocukların fiziksel bakımının yanı sıra bilişsel ve duygusal gelişimiyle de yakından ilgilenmelidir. Küçük yaşlarda çocuklar yeteneklerini daha çok sürekli olan ilgileri ve sordukları sorularla açığa vururlar. Ancak bu yaşlarda bilgi ve farkındalık basit düzeyde olduğu için seçenekler kısıtlıdır, yine de ilgi ve yetenek alanına dair genel bir kanaat oluşturmamıza yardımcı olur. Davranış Bilimleri Enstitüsü'nden Uzman Doktor Ayşen Kayahan, bu konu hakkında ebeveynleri yapması gerekenleri bizlere anlatıyor.

En önemli nokta çocuğa ebeveynleri tarafından yeterli ilgi, sevgi, bakımın yanı sıra değer verilmesidir ve böylece "değerli çocuk" güvenli ortamda öğrenmeyi gerçekleştirir. Çocuğun

ilgileri, yetenekleri ortaya çıkar. Bu yeteneklerin keşfedilmesi, geliştirilmesi ve doğru yönlendirilmesi, onun gelecekteki hayatını, meslek seçimini olumlu yönde etkileyecektir.

YAŞASIN! ÇOCUĞUM SORU SORUYOR...

Sürekli soru soran, merak eden çocuklar, bazen yetişkinleri zorlasalar da sorularına cevap ararlar. Çocuğun meraklı tutumu karşısında verilen olumlu tepkiler, gördüğü kabul çocukta öğrenme isteğini ve düzeyini artırır, yaratıcılığını geliştirir. Çocukların dikkatini sürekli çeken, yeni fikirler üretip değişik çözümleri geliştirdikleri ve çok fazla soru sordukları konular ilgi ve yetenekleri hakkında oldukça bilgi vericidir. Merak, yaratıcılık, yetenek gibi konularda ebeveynlerin bilgi sahibi olması, yeteneklerin erken keşfedilmesine ve doğru yönlendirilmesine imkan sağlar.

Özellikle okul öncesi dönemde çocukların dünyayı araştırma,

keşfetme, dokunma istekleri oldukça yüksektir. Ailelerin destekleyici tutumu bu merakı giderme ve geliştirmede ilk adım olur. Anne babalar çocukların sorularını geçiştirmeden, önemseyerek ve doğru biçimde cevaplamalıdır ki çocuğun merak duygusu körelmesin. Çocuğun kariyer gelişimi ve planlaması için öğrenmeyi teşvik eden merak duygusunun uyarılması, ilgi ve beceri alanlarının doğru yöntemlerle tanımlanması gerekir.

ÇOCUĞUNUZU 'DEĞERLİ' HİSSETİRİN VE 'GÜVEN' VERİN

Çocuğun yeteneklerinin ve mesleki yöneliminin tanınması uzun soluklu bir süreçtir. Bu süreç çok erken dönemden başlayarak devam eder. Anne babalar ilgi ve becerilerini sergiledikleri her alanı gözlemlemelidir, oyunlarda ne yaptığını, nasıl oyunlar oynadığını, aldığı roller önemli ipuçlarıdır ve sordukları sorular.

Aileler çocuklarının potansiyelini en üst noktaya taşımak isterler. Böylece

anne baba çocuğun becerilerini, özel yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olur. Çocuğun ilgi ve yetenek alanlarını fark eder, cesaretlendirir ve yönlendirir. Bu dönemde merak, keşif ve deneyim kazanmak çok önemlidir. Erken yaşlardan itibaren çocukların yetenekleri, ilgileri, merak duyguları, mesleklere ilişkin farkındalıkları gelecekte yapacakları meslek seçimleri üzerinde etkilidir. Çocuklar meslekler hakkında bir takım fikirlere sahip olmalıdırlar. Böylece ilgi, merak, istek ve yeteneklerine uygun bir alana yönelebilirler. Bu dönemde anne babalar iyi birer gözlemci olurken, sabırla soruların cevapları aynı zamanda çocuklara meslekler hakkında farkındalık ve bilgi kazanabilecekleri olanaklar da sunmalıdır. Çocuklar için zengin uyaran içeren ortam (sosyal, eğitimsel) önemlidir ve ebeveynler bunu sağlamalıdır. İlkokul dönemine doğru yetenek ve ilgi alanları, özel yetenekleri daha da belirginleşir ve geliştirilmek üzere destek gerekir.

